

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12Csp/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816210270
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3816210270.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou so sídlom Malinovo, Slničná 765/3, proti žalovanému: F. T., nar. XX.X. XXXX, bytom P. nad D. XXX, o zaplatenie 484 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu v časti o zaplatenie sumy 484 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 484 od 5.8. 2010 do zaplatenia zamietá.

II. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 1.8. 2016 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 984 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania zo sumy 984 eur vo výške 5% ročne od 5.8. 2010 (zosplatenie úveru) do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu zdôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 371005075 zo dňa 26.2. 2010 (ďalej len „UZ“) žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 484 eur za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere, a to v 12. mesačných splátkach po 82 eur, počnúc dňom 21.3. 2010. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou UZ, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie UZ spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania v UZ a stratil výhodu splátok, dňa 5.8. 2010 sa dlh stal splatným. Žalobca podal dňa 30.9. 2010 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Prievidza vo veci podozrenia zo spáchania prečinu podvodu podľa § 222 Trestného zákona, pretože žalobca mal podozrenie, že žalovaný uzatvoril UZ v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala i skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia UZ ku dňu podania trestného oznámenia žalovaný nepoukázal v prospech UZ žiadnu splátku a to i napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „Mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca mal teda za to, že žalovaný už v čase uzatvárania UZ vedel, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu tým škodu. Okresný súd Prievidza rozsudkom sp. zn. 2T/143/2012 zo dňa 5.4. 2013 uznal žalovaného vinným zo spáchania úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5.4. 2013.

2. Žalovaný bol v konaní pasívny. Napriek riadne doručenej žaloby sa k tejto písomne nevyjadril a nedostavil sa ani na pojednávanie.

3. Na pojednávanie sa nedostavil ani zástupca žalobcu, ktorý neúčast' na pojednávaní ospravedlnil. Za splnenia podmienok ust. § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednával súd vo veci v neprítomnosti strán sporu.

4. Po vykonanom dokazovaní na pojednávaní, oboznámením obsahu UZ, rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 2T/143/2012-230 zo dňa 5.4. 2013, Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len „VOP“) a výpisom z obchodného registra na žalobcu, súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 12Csp/21/2016-51 zo dňa 28.11. 2016 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 500 eur od 5.8.2010 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súčasne rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza súdny poplatok vo výške 30 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

5. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že strany uzavreli zmluvu označenú ako Zmluva o úvere, ktorá podľa svojho obsahu je úverovou zmluvou, a ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu o spotrebiteľský úver a na základe tejto žiadosti mu žalobca poskytol úver. Svojou povahou ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že žalobca na základe formulárovej zmluvy v deň jej uzavretia ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ. Zmluva, ktorú strany uzavreli, nemá náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V UZ chýba konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ročná úroková sadzba, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov. Z dôvodu, že zmluva neobsahuje vyššie uvedené povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona č. 258/2001 Z. z., poskytnutý úver považoval súd prvej inštancie podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov a podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona žalobca ako veriteľ nemôže od žalovaného ako dlžníka požadovať úroky a poplatky. Z vyššie uvedených dôvodov by mal žalobca nárok od žalovaného požadovať len nevrátenú časť istiny úveru, ktorú žalobca žalovanému poskytol. Mal zistené, že žalovaný z úveru žalobcovi nevrátil nič. Z týchto dôvodov uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu úveru vo výške 500 eur. Žalovaný sa so zaplatením istiny úveru dostal do omeškania, a preto uložil žalovanému povinnosť z prisúdenej istiny zaplatiť aj úroky z omeškania, dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru, t. j. od 05.08.2010 až do zaplatenia, v zákonnej výške 5 % ročne, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Pokiaľ žalobca v konaní žaloval aj nárok na zaplatenia poplatku vo výške 484 eur, z ktorého tretina má predstavovať dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku majú predstavovať náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, pre vyhodnotenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v tejto časti žalobu spolu aj s úrokom z omeškania 5 % ročne od 05.08.2010 do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že žalobca v tejto časti sporu neposkytol súdu ani na jeho výzvu žiaden dôkaz (výpis z úverového účtu a pod.), preukazujúci vyššie uvedené náklady.

6. Proti vyššie uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávnosť skutkového zistenia a právneho posúdenia veci. Uviedol, že odmieta postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, vzhľadom na skutočnosť, že dňa 26.02.2010 uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver na účel zamestnania. Žalovaný v zmluve o úvere uviedol aj osobitne podpísal, že peňažné prostriedky sú na tento účel, a preto treba chrániť dobrú vieru veriteľa, pretože žalovaný v zmysle bodu 2 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru podpisom potvrdil, že informácie, ktoré mu poskytol, sú pravdivé. Skutočnosť, na čo konkrétne bol žalovaným následne poskytnutý úver aj využitý, veriteľ neskúma. Veriteľ z titulu platnej legislatívy nie je povinný vedieť, či dlžník v praxi naozaj použil finančné prostriedky na rovnaký účel, ako deklaroval v zmluve. Poukázal ďalej na to, že podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel dlžník poskytnuté peňažné prostriedky v skutočnosti použil. Uviedol, že v danom prípade pri poskytnutí úveru vychádzal z vyhlásenia žalovaného, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania, a toto svoje vyhlásenie žalovaný

potvrdil svojím osobitným podpisom v zmluve, pričom zmluva o úvere umožňuje aj iný obsah vyhlásenia v podobe poskytnutia úveru na účel zamestnania, podnikania alebo iného účelu. Domnieva sa, že jeho argumentácia v tomto smere je v plnom súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v oblasti práv na ochranu spotrebiteľa, z ktorej vyplýva, že pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany, a ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (C-464/01 vo veci M. B. proti N. Wa AG). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá viera je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04 publikovaný o.i. v l., K. a kol.: Občiansky zákoník, Veľký akademický komentár, 1. svazek, § 1 - 487, Praha, Linde 2008, s. 324; Selucká, M.: Ochrana spotrebiteľa vsoukromém právu, 1. vydání, Praha: C. H. Beck 2008, s. 54). Z uvedeného mu analogicky vyplynulo, že ak žalobca v zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho zamestnania, treba chrániť dobrú vieru žalobcu a žalovanému nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Žalovaný v zmluve o úvere a Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy (vrátane VPÚ), nemá k nej žiadne výhrady a zaväzuje sa ju dodržiavať. Podľa jeho záveru UZ nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ani zmluvou spotrebiteľskou, pretože žalovaný vstúpil do zmluvných vzťahov na základe vyhlásenia, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania a nie pre súkromnú potrebu.

7. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 27Co/37/2017-67 zo dňa 17.8. 2017 rozsudok súdu 1. inštancie v napadnutej časti o čiastočnom zamietnutí žaloby, v časti o náhrade trov konania a o poplatkovej povinnosti zrušil a spor v tejto časti (o zaplatenie sumy 484 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 484 od 5.8. 2010 do zaplatenia) vrátil súdu 1. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. V odôvodnení svojho uznesenia Krajský súd v Trenčíne okrem iného uviedol, že súd prvej inštancie v rozsudku konštatoval, že v UZ sa iné údaje, ako údaj o výške úveru a podmienkach splácania úveru nenachádzajú. Z listinného dôkazu v spise však vyplýva, že zmluva o úvere obsahuje ešte ďalší údaj, na ktorý upozorňuje žalobca v odvolaní, a síce, že žalovaný v zmluve o úvere prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania, čo potvrdil osobitným podpisom uvedeným pri tomto prehlásení. Vzhľadom na chýbajúcu konštatáciu tejto skutočnosti v rozsudku, resp. na nesprávnu konštatáciu, že iné údaje sa v zmluve neuvádzajú, sa súd prvej inštancie v rozsudku s touto skutočnosťou, ktoré je základom odvolacej argumentácie žalobcu, nevysporiadať. Uvedené skutkové zistenie je pritom rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú je potrebné právne posúdiť, keďže uvedená skutočnosť spochybňuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a tým spochybňuje aj použitie tohto právneho predpisu na posúdenie daného zmluvného vzťahu. Možno sa len domnievať, či súd prvej inštancie pri právnom hodnotení nevychádzal zo skutkových zistení trestného súdu v trestnom rozsudku (opísaných v odôvodnení napadnutého rozsudku), podľa ktorých žalovaný UZ už uzatváral s úmyslom úver nesplácať a pri poskytovaní úveru úmyselne uvádzal a predkladal nepravdivé údaje teda podvádzal na škodu žalobcu. S uvedeným skutkovým zistením sa súd prvej inštancie osobitne v rámci úvah nevysporiadať a právne ho neposudzoval, nevyvodil žiadne právne závery. Toto skutkové zistenie však môže mať význam aj z hľadiska všeobecných súkromnoprávných zásad ako sú dobré mravy, zásady poctivého obchodného styku, zákaz zneužitia práva a pod.. Keďže súd prvej inštancie opomenul zistenie a uvedenie rozhodnej skutočnosti z vykonaného listinného dôkazu, s ktorým sa preto riadne nevyporiadať a nevysvetlil bližšie svoje úvahy, ktoré ho viedli k záveru o spotrebiteľskom charaktere úveru, odvolací súd tento jeho záver nemohol podrobiť náležitému preskúmaniu z hľadiska odvolacieho dôvodu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v danej časti dostatočne odôvodnené, a preto je nepreskúmateľné. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie nedal presvedčivú a jasnú odpoveď, prečo zmluvu posudzuje podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Postupom súdu tak bolo porušené právo strany na spravodlivý proces, v dôsledku čoho znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Krajský súd v Trenčíne uložil súdu 1. inštancie povinnosť vykonať opätovne dôkaz zmluvou o úvere a na základe zisteného skutkového stavu vec hmotnoprávne posúdiť a svoje právne názory a úvahy o rozhodnom hmotnom práve náležite vysvetliť.

9. Súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom súdu druhej inštancie, zopakoval už predtým vykonané dokazovanie, predovšetkým opätovne vykonal dôkaz oboznámením obsahu UZ, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

10. Žalobca je právnická osoba podnikajúca podľa Obchodného zákonníka, predmetom podnikania ktorej je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

11. Žalovaný je fyzická osoba nepodnikateľ, ktorý v čase uzavretia UZ sa podnikateľským aktivitám nevenoval.

12. Strany sporu uzavreli dňa 26.2. 2010 UZ, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému v hotovosti sumu 500 eur s tým, že žalovaný sa zaviazal žalobcovi vrátiť celkovú čiastku vo výške 984 eur, teda zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484 eur. V UZ sa žalovaný zaviazal žalobcovi vrátiť sumu 984 eur v 12. mesačných splátkach po 82 eur. UZ obsahuje takisto prehlásenie žalovaného ako dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania. Skutočnosť, že išlo o poskytnutie peňazí žalovanému za účelom výkonu zamestnania, vyvodzoval žalobca z krížikom označeného políčka k tomuto prehláseniu a z podpisu žalovaného k tomuto prehláseniu.

13. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou UZ, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie UZ spolu so všetkou administratívou s tým spojenou (bod 12).

14. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 2T/143/2012-230 zo dňa 5.4. 2013 uznal žalovaného vinným zo spáchania úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona aj na tom skutkovom základe, že asi 2 týždne pred uzatvorením UZ, W. nahovoril žalovaného, aby si vybavil úver v Pohotovosti, pričom žalovanému uviedol, že úver potrebuje on na zaplatenie nájomného a že podklady k úveru zabezpečí, následne žalovaný dňa 26.2. 2010 uzatvoril v Prievidzi so spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. UZ, v ktorej sa zaviazal poskytnutý úver vo výške 500 eur uhradiť v 12-tich mesačných splátkach spolu s poplatkom vo výške 484 eur a to mesačne po 82 eur, počnúc dňom 21.3. 2010. Do žiadosti o úver zo dňa 25.2. 2010 žalovaný uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti Garmex, s.r.o., so sídlom v Prievidzi s čistým príjmom vo výške 730 eur a ako doklady predložil nepravdivú pracovnú zmluvu zo dňa 16.3. 2009, nepravdivé potvrdenie o výške príjmu zo dňa 22.2. 2010 a nepravdivé výplatné pásky za mesiac november a december 2009, ktoré mu za účelom vybavenia tohto úveru zabezpečil W. N. od jediného konateľa spol. Garmex, s.r.o. U. G., ktorému za to W. N. prisľúbil finančnú odmenu, a ktorý všetky tieto doklady podpísal a W. N. ich opečiatkoval, pričom U. G. vedel, že uvedené nepravdivé doklady sú podpisované z jeho strany za účelom vybavenia úveru na meno žalovaného, žalovaný v spol. Garmex, s.r.o. nikdy nepracoval, o čom vedel aj L. G. aj D. N., úver vo výške 500 eur na základe UZ bezprostredne po jej podpise prevzal žalovaný, pričom z tejto sumy 100 eur vyplatil W. N., z uvedeného úveru žalovaný neuhradil ani jednu splátku, čím spôsobil žalobcovi škodu vo výške 661,35 eur. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5.4. 2013.

15. Hoci súd žalobcu v priebehu konania vyzval, aby do spisu predložil výpis z úverového účtu, preukázal poskytnutie peňazí žalovanému a predložil aj dôkaz o zosplatnení úveru, žalobca na túto výzvu súdu nereagoval.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

18. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia UZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

19. Podľa § 53 ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

23. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

24. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., pri nespĺnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

25. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

26. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

27. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

28. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. V predmetnej veci mal súd preukázané, že strany uzavreli UZ označenú ako Zmluva o úvere, ktorá podľa svojho obsahu je úverovou zmluvou a ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom

zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu o úver a na základe tejto žiadosti mu žalobca poskytol úver. Lustráciou v Sociálnej poisťovni (č. l. 87) mal súd zistené, že v čase uzavretia UZ bol žalovaný nezamestnaný (nezamestnaný je doposiaľ). Je preto nelogické, aby žalovaný v UZ zaškrtnol sám, z vlastného rozhodnutia, že finančné prostriedky z úveru sú mu poskytnuté na výkon zamestnania, keď on sám mal možnosť viac (okrem iného aj žiadať finančné prostriedky „na iný účel“). Ide o klasickú formulárovú úverovú zmluvu, ktorej obsah vyhotovil výlučne žalobca ako subjekt podnikajúci podľa Obchodného zákonníka, s tým, že žalovaný ako „slabšia zmluvná strana“ nemal v podstate nijakú možnosť obsah UZ ovplyvniť. Tiež možno dôvodne predpokladať (žalobca v konaní nepreukázal opak), že aj všetky údaje dopísané do UZ rukou, vpísal do UZ zamestnanec žalobcu, ktorý teda takisto aj zaškrtnol políčko, na aký účel je úver poskytnutý, a to bez ohľadu na vôľu žalovaného, tak, aby to bolo zrejme výhodné, v prípade súdneho sporu, pre žalobcu, resp. aby sa úver neposudzoval ako úver spotrebiteľský (obdobná prax žalobcu pri uzavieraní úverových zmlúv je súdu známa z jeho rozhodovacej činnosti). Žalobca teda v konaní nijako nepreukázal, že by z vôle žalovaného, resp. na jeho podnet bol do UZ vpísaný údaj o účele poskytnutia finančných prostriedkov z predmetného úveru. Svojou povahou ide teda podľa právneho názoru súdu o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že žalobca na základe formulárovej zmluvy v deň jej uzavretia ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ.

30. Zmluva, ktorú strany uzavreli, nemá náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd zistil, že v UZ chýba konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ročná úroková sadzba, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a takisto neobsahuje ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z dôvodu, že UZ neobsahuje vyššie uvedené povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona č. 258/2001 Z.z., poskytnutý úver sa považuje podľa § 4 ods. 3 cit. zákona za bezúročný a bez poplatkov a podľa § 4 ods. 4 cit. zákona žalobca ako veriteľ nemôže od žalovaného ako dlžníka požadovať úroky a poplatky.

31. Z vyššie uvedených dôvodov mal žalobca nárok od žalovaného požadovať len nevrátenú časť istiny úveru, ktorú žalobca žalovanému poskytol a z ktorej istiny žalovaný žalobcovi nevrátil nič. Z týchto dôvodov uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu úveru vo výške 500 eur, predstavujúcu takisto výšku škody, ktorú žalovaný žalobcovi svojím protiprávnym konaním spôsobil spolu aj so zákonným úrokom z omeškania (rozsudkom č. k. 12Csp/21/2016-51 zo dňa 28.11. 2016, právoplatným dňa 3.1. 2017).

32. Pokiaľ žalobca v konaní žaloval aj nárok na zaplata poplatku vo výške 484 eur, z ktorého tretina má predstavovať dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku majú predstavovať náklady na vypracovanie a uzatvorenie UZ spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, súd pre bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru v tejto časti žalobu spolu aj s úrokom z omeškania 5 % ročne od 5.8. 2010 do zaplata ako nedôvodnú zamietol. Navyše, žalobca v tejto časti sporu neposkytol súdu ani na jeho výzvu žiaden dôkaz (výpis z úverového účtu ap.), preukazujúci vyššie uvedené náklady.

33. Ak by aj v danom prípade nešlo o tzv. spotrebiteľský úver, išlo by v každom prípade o zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, na ktorý je potrebné prednostne aplikovať normy spotrebiteľského práva, osobitne ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ust. UZ o výške odplaty za poskytnutý úver vo výške 484 eur celkom určite nebolo individuálne dojednané (žalobca to v konaní nepreukázal), pričom výška tejto odplaty predstavuje ročný úrok z poskytnutej istiny vo výške 96,8 %. Takáto výška odplaty celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Dojednaná odplata za poskytnutie úveru vo výške 96,8 % ročne viacnásobne prevyšuje úrokové sadzby bánk za poskytované obdobné úvery v období uzavretia UZ. V UZ dojednaná odplata vo výške 96,8 % ročne je teda i v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

34. I z vyššie uvedených dôvodov (bod 33 odôvodnenia rozsudku) bolo potrebné žalobu v časti o zaplatenie sumy 484 eur s príslušenstvom zamietnuť.

35. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca i žalovaný boli v konaní úspešný pomerne, každý z nich približne v jednej polovici (žalobca v sume 500 eur pôvodne priznanej a žalovaný v sume 484 eur), preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v dvoch rovnopisoch.

Odvolanie musí okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku súdu) obsahovať oznámenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.